

Rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet

Khall 20.06.2023 § 270

Valmistelija

Controller Tuija Lång, puh. 040-6724 257

Yleistä

Kuntalain 14 §:n 6 momentin mukaan kunnanvaltuuston tehtävänä on päättää varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteista. Kuntalain säännöksen tarkoituksena on korostaa valtuuston roolia kunnan varallisuuden hoitoa ja sijoitustoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Kittilän kunnan hallintosäännön 74 §:ssä on huomioitu tämä kuntalain vaatimus.

Liitteenä oleva esitys Kittilän kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiksi jakautuu kahteen pääosaan eli rahoituksen perusteisiin ja sijoitustoiminnan perusteisiin. Rahoituksen perusteissa on määritelty kunnan ottolainaukseen ja antolainaukseen liittyvät käytännöt sekä periaatteet takausten myöntämiseen ja riskien hallintaan. Sijoitustoiminnan perusteissa on määritelty sijoitustoiminnan periaatteet ja riskien hallinta.

Rahoitustoiminnan perusteet

Kunnan rahoitustoimintaa hoidetaan pitkäjänteisesti ottaen huomioon kunnan ja kuntakonsernin yhteisöjen toiminnan luonne. Rahoitustoiminnan ensisijainen tehtävä on tukea kuntakonsernin toimintaa valtuuston asettamien strategisten ja toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa. Tavoitteena on rahoituksen varmistaminen, rahoituskustannusten minimointi ja vaihtelun tasaaminen pitkällä aikavälillä sekä rahoitusriskien hallinta.

Kunnan lyhytaikaisen (alle vuoden) vieraan pääoman hankintaan käytetään ensisijaisesti kuntatodistuksia. Kunnalla on voimassa sopimukset eri rahoituslaitosten kanssa liittyen kuntatodistusten käyttöön. Kunnalla on mahdollisuus hankkia lyhytaikaiseen lainanottoon myös alle vuoden pituisia velkakirjoja tai pankkien luotto- tai tililimiittejä.

Kunnan pitkäaikaisen (yli vuoden) vieraan pääoman hankinta järjestetään ensisijaisesti velkakirjalainoilla. Myös joukkovelkakirjalainoja tai leasingrahoitusta voidaan käyttää. Leasingrahoitusta voidaan käyttää lähinnä irtaimistohankinnoissa ja erikseen päätettävissä rakennushankkeissa.

Suojaamisen periaatteet: (kuvattu tarkemmin liitteessä)

- pitkäaikaiset lainat voidaan ottaa vaihtuvakorkoisina tai kiinteäkorkoisina huomioiden kunnan kokonaislainasalkun korkoriski ja ennustettu kehitys
- kunta voi käyttää johdannaisia pienentääkseen markkinakorkoihin liittyvää riskiä
- tavoitteena, että lainasalkun suojausaste (kiinteäkorkoisten osuus lainasalkusta) on 20-80% välillä

Antolainauksen ja takausten myöntämisessä noudatetaan kuntalain 129 §:ää, jonka mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta

ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vakuuksilla tai vastavakuuksilla. Antolainan ja takauksen myöntäminen harkitaan aina tapauskohtaisesti. Takauksia myönnettäessä huomioidaan EU:n valtiontukea koskevat säännökset.

Sijoitustoiminnan perusteet

Kunnan sijoitustoiminnan tulee lähtökohtaisesti olla taloudellisesti tuottavaa. Vähimmäisvaatimuksena voidaan pitää sijoituksen reaaliarvon säilyttämistä. Sijoitusten tuoton tulisi kattaa myös sijoitustoiminnan hoitamisesta aiheutuvat kustannukset. Sijoitustoiminnassa on otettava huomioon kunnan maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaaminen.

Kassavarojen hallinta ja lyhytaikainen (alle 1 v.) sijoittaminen

Kassavarojen hallinnan lähtökohtana on maksuvalmiuden pitäminen hyvänä ja maksuliikennevarojen pitäminen riittävän suuruisena niin, että kunta kykenee suoriutumaan lyhytaikaisista velvoitteistaan, joita ovat muun muassa kassasta tehtävät maksut ja lainojen lyhennykset. Kittilän kunnan tavoitteena on, että kassavaroilla turvataan maksuvalmius noin kuu-kaudeksi. Tämä maksuvalmius lasketaan talousarvion kassamenojen perusteella. Kassavaroja käytetään myös investointien rahoittamiseen mutta isommat uudiskohteet tai korjausrakentamiskohteet rahoitetaan lainarahoituksella tai leasingillä. Valtuusto päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä lainarahoituksen kokonaismäärästä.

Pitkäaikainen (yli 1 v.) sijoittaminen

Kassaylijäämän sijoittamisessa pitkäaikaisiin (yli 1 vuoden) sijoituksiin noudatetaan seuraavia periaatteita:

- Sijoitustoiminnan periaatteena on varallisuuden reaaliarvon turvaaminen.
- Sijoitustoiminta on pitkäjänteistä
- Pitkän tähtäimen keskimääräinen vuotuinen tuottotavoite on vähintään sijoitusten hoidosta aiheutuvien kustannusten ja inflaation ylittävä reaalityttö. Lyhyellä aikavälillä tuotto voi poiketa tavoitellusta tuotosta.
- Pääpaino on matalan riskin sijoituksissa
- Sijoituksia hajautetaan eri lajien (korke/osake/muut sijoitukset) välillä ja lajien sisällä riskien hallitsemiseksi. Hajauttamisen hallinnointi ei kuitenkaan saa olla kohtuuttoman työlästä eikä aiheuttaa huomattavia kustannuksia.
- Valuuttariskejä ei oteta
- Sijoitusvaroja ei käytetä kunnan käyttötalouden rahoittamiseen mutta investointeihin niitä voidaan käyttää valtuuston talousarviopäätöksillä.

Sijoitustoiminnassa käytettävät sijoituskohteet ja sijoitusten allokaatio kuvataan liitteessä.

Edellä kerrottujen pääasioiden lisäksi rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteissa kerrotaan periaatteet sijoituskohteiden myynnille, toimialasijoittamiselle, lahjoitusvarojen sijoittamiselle sekä sijoitustoiminnan riskienhallinnalle. Näiden lisäksi kuvataan sijoitustoiminnan eettiset periaatteet, varainhoitajien käytön periaatteet ja tähän asiaan liittyvät vastuut ja valtuudet sekä raportointi.

Sijoittamisen käytännön suunnittelun ja toteuttamisen osalta vastuista ja valtuuksista tämän esityksen mukaan tulisi pääosa kunnanhallitukselle. On kuitenkin mahdollista määrittellä sijoittamisen perusteet tiukemmaksi esimerkiksi niin, että pitkäaikaisen yli vuoden kestävä sijoittamisen osalta sijoituksista päättäisi kunnanvaltuusto kunkin tapauksen osalta erikseen.

Tämän esityksen oheismateriaalina Kuntaliiton julkaisu: Kunnan ja kuntayhtymän varallisuuden hoito, sijoitustoiminta ja niiden perusteista päättäminen.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kurula Timo
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää esittää kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto hyväksyy kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet liitteen mukaisesti
Päätös	Kunnanhallitus päätti, että rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteiden kohta 3.5. muutetaan seuraavaksi: 3.5.Lahjoitusvarojen ja muiden taseeseen rahastoitujen varojen sijoittamisen periaatteet Lahjoitusvarojen ja muiden rahastoitujen varojen sijoittamisesta määrätään ao.rahaston säännössä. Rahastojen varojen sijoittamiseen sovelletaan soveltuvin osin Kittilän kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteita. Lahjoitusvarojen käyttöä ohjaavat lisäksi näihin liittyvät lahjakirjojen tai testamenttien ehdot. Tällä hetkellä Kittilän kunnalla ei ole rahastoituja varoja. Kunnanhallitus päätti täydentää kohtaa 4. seuraavasti: Lisätään kunnanhallituksen kohdalle: -päättää lyhyt- ja pitkäaikaisesta sijoittamisesta Kunnanjohtajan esitys hyväksyttiin edellä selostetuilla muutoksilla. Pöytäkirja tarkastettiin kokouksessa tämän asian osalta

Kvalt 28.06.2023 § 56
238/02.00/2023

Esittelijä	Puheenjohtaja
Päätösehdotus	Kunnanhallitus 20.6.2023 § 270 esittää kunnanvaltuustolle, että kunnanvaltuusto hyväksyy kunnan rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet liitteen mukaisesti.
Päätös	Controller Tuija Lång esitteli rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteita. Esitys hyväksyttiin.